

Kontiolahden kunnan ja Kontiolahden 4H-yhdistyksen toimintaohjeistus koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan häiriötilanteisiin

Aggressiivinen käytös ei ole hyväksyttävää missään tilanteessa. Mikäli oppilas käyttäytyy aggressiivisesti joko toisia lapsia tai ryhmän aikuisia kohtaan, häneltä voidaan evätä oikeus osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Perusopetuslaki 35 §: *Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti. Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.*

Perusopetuslaki 48d §: *Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön.*

Työturvallisuuslaki 8 §: *Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.*

Toimenpiteet on kirjattava ja toimintamallista tiedotettava koteihin ja henkilöstölle.

1. Häiriötilanteiden ennaltaehkäisy

- Riittävä henkilöstömäärä
- Henkilöstön riittävä osaaminen ja mahdollinen täydennyskoulutus (esim. AVEKKI)
- Lapsen tarpeita vastaava toimintaympäristö (huomioidaan mm. järjestys, selkeys, äänet, ärsykkeet, muut kuormitustekijät)
- Selkeät säännöt ja käyttäytymisohjeet
- Sosiaalisten ja tunnetaitojen vahvistaminen
- Myönteisen käyttäytymisen tukeminen, positiivinen pedagogiikka
- Yhteinen puuttumisen kulttuuri ja toimintamalli häiriötilanteissa
- Yhteistyö APIP-toiminnan ja koulun (sekä opiskeluhuollon) välillä
- Yhteistyö huoltajien kanssa käyttäytymisellä reagoivan lapsen tukemiseksi
- Yhteistyö muiden mahdollisten tukitahojen kanssa
- Kasvu- ja oppimisympäristön turvallisuutta koskevat ajantasaiset suunnitelmat ja ohjeistukset
- Mahdolliset lapsikohtaiset turvallisuussuunnitelmat

2. Aggressiivisen käyttäytymisen esiintyminen aamu-/iltapäivätoiminnassa

- Ohjeistus asianmukaiseen käyttäytymiseen ja keskustelu toiminnan seurauksista (Iltapäivätoiminnan pelisäännöt -keskustelu oppilaan kanssa)
- Ensimmäinen keskustelu huoltajan kanssa; vastuuohjaaja ottaa yhteyttä huoltajiin ja kertoo myös huoltajan kanssa iltapäivätoiminnan pelisäännöt, vastuuohjaajan tekemä kirjallinen selvitys tapahtuneesta ja huoltajan kanssa käydystä keskustelusta, raportin lähetys omalle esihenkilölle
- Opiskeluhuollollisen tuen tarpeen kartoitus, mikäli tätä ei ole jo aiemmin muussa yhteydessä toteutettu, myös iltapäivätoiminnan osalta, mukana opettaja ja tarvittaessa myös rehtori/koulunjohtaja ja kuraattori

3. Aggressiivinen käyttäytyminen aamu-/iltapäivätoiminnassa toistuu

- Keskustelu huoltajien, iltapäivätoiminnan vastuuhjaajan ja rehtorin/koulunjohtajan kesken, mukaan voidaan kutsua opiskeluhuollon edustaja
- Pelisääntökeskustelun uusiminen
- Käydään läpi mahdolliset keinot vaikuttaa tilanteeseen
- Selvitetään, onko kerhoon mahdollista lisätä ohjaajia
- Selvitetään, onko lapselle mahdollista saada henkilökohtaista ohjausta iltapäivätoimintaan
- Ohjataan huoltajaa selvittämään muut tukitahot (listaus mahdollisista palveluista, joihin olla yhteydessä, esim. Siun soten lapsiperhepalvelut, mahdollisuus tukihenkilöön kotona koulupäivän jälkeen)
- Vastuuhjaaja kirjaa koontiraportin, johon merkitään kirjallinen selvitys tapahtuneesta ja liitteeksi muistio huoltajan, rehtorin/koulunjohtajan ja mahdollisen opiskeluhuollon edustajan kanssa käydystä keskustelusta, raportin lähetys omalle esihenkilölle
- Mikäli aggressiivinen käyttäytyminen jatkuu, käydään myös yhdessä läpi kohdan 4. toimenpiteet

4. Aggressiivinen käyttäytyminen jatkuu aiemmin toteutetuista toimenpiteistä huolimatta

- Yhteydenotto huoltajaan
- Mahdollinen yhteydenotto lapsiperheiden palveluntarpeenarvointiin (huoli-ilmoitus)
- Toimintaan osallistuminen voidaan evätä määräaikaaisesti (2–4 viikkoa)
- Mahdollisen epäämisen yhteydessä kuullaan huoltajaa
- Epäämisestä ilmoitetaan Kontiolahden kunnan opetuspalvelujen erityisasiantuntijalle, joka tekee asiasta päätöksen
- Toimintaan osallistumisen epääminen on viimesijainen keino vaikuttaa tilanteeseen, taata muille lapsille turvallinen toimintaympäristö sekä tehdä tarvittavat järjestelyt kerhoon palaamisen tueksi
- Epäämisen ajalta ei laskuteta iltapäivätoimintaan osallistumisesta, huoltajalle varataan kohtuullinen (enintään 1 viikko) aika järjestää lapsen hoito toisin
- Oikeus osallistua iltapäivätoimintaan palautuu määräajan päätyttyä

Mikäli aggressiivinen käyttäytyminen alkaa uudestaan epäämisen jälkeen, siirrytään suoraan kohtaan 4.